

ÖSSZEFOGLALÓ A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS 2012. ÉVI SAJTÓMEGJELENÉSEIRŐL

FEBRUÁR

Emelkedik a felvásárlási ár

Kedvezőbben alakult a tejágazat helyzete 2011-ben, mint a korábbi években, a kereslet nőtt, a tej felvásárlási ára pedig a 2009-es mélypont után - ami 55-60 forint volt literenként - 2011 januárjában már 82 forintra emelkedett, októberre pedig elérte a 89 forintot literenként - mondta Lukács László a tejágazat teljesítményét értékelve, hozzátéve, hogy a termelési költségek is jelentősen növekedtek.

A Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója szerint a belföldi piacon az utóbbi hónapokban trendszerűvé vált az alapanyagárak növekedése. Ezt a folyamatot alapvetően az uniós árak emelkedése, valamint a gyengülő forintárfolyam együttesen határozza meg.

Jelentősen növekedtek a költségek az ágazatban. A takarmányárak magas szintje és a makrogazdasági szabályozók - például a gázolaj jövedéki adójának növelése, az ÁFA- és a termékdíj emelése, a munkabér-jellegű kiadások növekedése - begyűrűzött a termékpálya árképzésébe. Ez pedig szűkítette a piaci szereplők mozgásterét, eredményes működését.

Lukács László gondként említette, hogy az olcsó importtermékekkel a kereskedelem folyamatosan nyomottan tartja az ágazat fő termékeinek árát, amivel tulajdonképpen zsarolja a magyar beszállítókat.

MÁRCIUS

Önszabályozó megállapodás – alapár prognózis

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnökségének termelői és feldolgozó képviselői a kiszámítható piaci viszonyok kialakulása érdekében Önszabályzó (Szakmaközi) megállapodást kötöttek arról, hogy a 2012. április 1-től 2013. március 31-ig tartó kvótaévre vonatkozóan közzéteszik és a piaci szereplők figyelmébe ajánlják a tej alapár éves átlagára vonatkozó prognózisukat.

Az éves átlagot a 2012/2013 kvótaévre vonatkozóan + 2,5 %-os eltérési sáv alkalmazásával 86 Ft/kg összegben prognosztizálják, az Elnökség a prognózist a kvótaév során negyedévente felülvizsgálja és indokolt esetben módosíthatja. Ez az alapár a 3,6 m/m % zsírtartalmú és 3,25 m/m % fehérjetartalmú, extra minőségi kategóriába sorolt nyerstejre vonatkozik.

A terméktanács várja a megállapodáshoz csatlakozókat, akik szerződéses kapcsolataikban – üzletfelek egyező akarata esetén – a közzétett árprognózist alkalmazzák. A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács a megállapodáshoz csatlakozó piaci szereplők névsorát a www.tejtermek.hu honlapján közzéteszi.

Határozottan lépünk fel – Interjú Lukács Lászlóval

2012 márciusában Lukács László a Progresszív magazinnak adott interjújában kifejtette: a tejiparnak már most készülnie kell arra, hogy 2015-ben az EU eltörli a kvótarendszert. A Tej Terméktanács már megtette az első lépéseket, a következő két évben pedig szakmai megállapodások kialakításával aktívan bekapcsolódik a piac szabályozásába.

Az elmúlt 10-15 évben az EU fokozatosan felhagyott a közvetlen, szigorú szabályozással, és az alternatív szabályozási döntéseket helyezte előtérbe: egyre nagyobb szerepet, funkciót, illetékességet biztosít a termelői szerveződéseknek és a szakmaközi szervezeteknek.

Elmondta, hogy a Tej Terméktanács szakmai vezetése mellett, tartalmi, szervezeti és formai változásokkal is készül az átállásra: „újraírtuk az alapszabályunkat, a szervezeti és működési szabályzatot. Újrafogalmaztuk a feladatokat, és új marketingstratégiát dolgoztunk ki. Szervezettebbek, célorientáltabbak lettünk. Háttérbe szorult a klasszikus érdekképviselői tevékenységünk, és aktívan bekapcsolódtunk a piac szabályozásába. Húsz éves tapasztalataink alapján megpróbáljuk betölteni a szakmaközi szerepet az EU elvárásainak megfelelően. Ez a magyar tejipar szempontjából is fontos, hiszen 2015-ben egy szervezett termékpálya-közösség eredményesebben tud fellépni a majdani piaci kihívásokkal szemben.”

Nagy segítség lesz mindenkinek, ha tudunk egy olyan árrendszert, prognózist adni, ami támpont lehet a termelőknek a nyerstej árával kapcsolatban. Így előre tudjuk vetíteni a tejágazatra ható piaci hatásokat, és mindenki tudja majd mihez viszonyítani a neki kínált felvásárlási árat. Rendszeresen tartunk szakmai konferenciákat, ahol reményeink szerint valós, szakmai alapokon nyugvó vita is kialakul majd. Mintaszerződés-rendszer kialakítását is tervezzük. Fel kívánunk lépni a tisztességtelen piaci magatartásokkal szemben, és szeretnénk létrehozni egy ágazati etikai kódexet. Továbbá egy hazai tejmarketing programot is indítunk.

ÁPRILIS

Nőtt a tejágazat árbevétele

A múlt évben mintegy 10 százalékkal nőtt a tejágazat árbevétele az előző évhez képest, elérte a 200 milliárd forintot - mondta Lukács László, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója áprilisban az MTI-nek.

Az ügyvezető igazgató közölte: az árbevétel-emelkedés oka főként a nyerstej árának magas szintje volt, mely a múlt évben átlagosan 92-94 forint között alakult literenként. Az áremelkedési trend, amely még 2010-ben kezdődött, egész múlt évben, sőt ez év elején is tartott, az elmúlt hetekben azonban megtört, és a piacon jelenleg csökkenő tendencia érzékelhető. A szakmaközi szervezet ezért az idei kvótaévre néhány forinttal kisebb alapár-előrejelzést adott, a szakemberek kilogrammonként 86 forintban állapították meg.

Diszkriminatív árképzés

Törvénymódosítást kezdeményezett a Tej Terméktanács a multik tisztességtelen forgalmazói magatartása és a diszkriminatív árképzése miatt. Az áruházláncok az importtejet nullaszázalékos haszonkulccsal, alacsony áron értékesítik, de a magyart drágán teszik fel polcaikra. Továbbra is kettős mércét alkalmaznak a multik, amikor a tej értékesítési áráról döntenek.

„A diszkriminatív árképzés és a multik gyakorlata miatt kezdeményeztük az Országgyűlésnél a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartásról szóló törvény módosítását. Nincs ugyanis az az igaz magyar ember, aki jó szívvel lenyelné a 140 forintos

különbséget csak azért, hogy ne importtejet vásároljon” – jelentette ki Lukács László, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója. Hangsúlyozta: a kormány asztalán van az a tejágazati stratégia, amely konkrét intézkedéseket tartalmaz az ágazat megsegítésére. A kabinet várhatóan májusban tárgyalja a stratégiát.

„Három éven belül teljesen átrendeződik az unió tejágazatának a struktúrája. A tejkvóta kivezetése miatt rengetegen mennek majd tönkre, és mindössze hét-nyolc tagállam lesz a nyertese a korlátozás megszüntetésének. Óriási kínálati bővülést és erős árversenyt prognosztizálunk. Komoly változások szükségesek, hogy Magyarországon ne kerüljön padlóra a tejágazat.” – mondta Lukács.

Szerinte Németország és Lengyelország biztosan megsínyli a kvótarendszer kivezetését, és Hollandia lesz a legnagyobb árdiktáló. „A hollandok már most arra készülnek, hogy mintegy egymilliárd liter tejjel fejeljék meg évente a jelenlegi termelésüket. Olaszország és Franciaország is kiváló helyzetben lesz. Magyarországnak le kell bokszoznia Brüsszellel, hogy 2015-től is fenntartja a termeléshez kötött támogatási jogcímeket és az állatjóléti támogatásokat, enélkül ugyanis nemhogy nyertesei nem leszünk a folyamatnak, hanem annak beláthatatlan következményeivel kell szembesülnünk” – szögezte le Lukács László.

A magyar tejágazat a hazai piacot akarja visszaszerezni

Európa tejpiacának újraosztására készül a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, ugyanis már jövőre megváltozik a tejágazat támogatása és a 2015-től megszűnik a nemzeti piacokat szabályozó kvóta. Ezért is szakít a szakmaközi szervezet a tejexportot korábban támogató programjával, a jövőben inkább a belső piac ellátására ösztönzik a hazai tejtermelés és feldolgozás zömét adó tagjaikat.

Lukács László a szervezet ügyvezetője elmondta, hogy a jövőben, az ágazati marketing program az ismert hungarikumra, a rögös túró népszerűsítésére összpontosít. Ebből a világkülönlegességből az egy főre jutó átlagos évi fogyasztás négy kiló, ami több mint negyedmilliárd liter tejből készül. Emiatt az Európai Bizottságnál kezdeményezik a magyar rögös túró eredetvédelmét.

MÁJUS

Tisztességtelen forgalmazói magatartás

A tejpiaci ágazat szereplőinek jelentős értékesítési nehézségei miatt a Vidékfejlesztési Minisztérium április végén a legnagyobb hazai tejtermelőkkel és feldolgozókkal egyeztetett, hogy olyan stratégiát dolgozzanak ki, amely a piaci zavarokat enyhíti.

A stratégia fontos része a diszkriminatív árképzés tisztességtelen forgalmazói magatartássá nyilvánítása, az áruházláncokkal történő egyeztetés és kampány indítása a magyar tejtermékek fogyasztása érdekében.

Az üzletláncok képviselői megértették a tejágazattal kapcsolatban megfogalmazott problémákat. Megállapodtak abban, hogy rendszeressé teszik az egyeztetéseket.

Kardeván Endre, a tárca élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős államtitkára elmondta: rövid időn belül módosítani szeretnék a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartásról szóló törvényt, amelyet több helyen is pontosítanának. Az államtitkár szerint a tervezett módosításokat is jól fogadták az áruházláncok képviselői, hiszen ezek az ő érdeküket is szolgálják.

JÚNIUS

Megszűnik a diszkriminatív árazás

Megszűnik a diszkriminatív árazás a tejtermékek kereskedelmében a június 18.-án elfogadott, a tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló törvénymódosításnak köszönhetően. A jogszabályváltozással kiküszöbölhető, hogy a kereskedők azonos termékeknél más árrést alkalmazzanak a magyar, illetve a külföldi áruknál.

A jogszabály rögzíti továbbá, hogy mi minősül beszerzési ár alatti értékesítésnek, valamint tisztázza, hogy az önköltségi ár alatti értékesítés az üzemi általános költségeket is magában foglalja.

A kereskedő érdekkörébe tartozó költségnek számít – így azok nem terhelhetők a beszállítókra – a termék tárolásával, hűtésével, az élőállattal kapcsolatban pedig a tartással összefüggő kiadások. Így a jövőben például semmiféle plusz díj (polcdíj) nem számítható fel azért, hogy az üzletben meghatározott helyre kerüljön az áru.

A módosítás pontosítja a beszállító és a kereskedő fogalmát: eszerint a termelő és a feldolgozó mellett ezentúl beszállítónak minősül a viszonteladó is, így a törvényi védelem nekik is biztosítható. Változik a fizetési határidőre vonatkozó előírás is: amennyiben a beszállító a termék átvételétől számított 15 napon belül helyesen állítja ki a számlát, úgy a kereskedőnek az átvételtől számított 30 napon belül ki kell fizetnie az áru ellenértékét.

A törvénymódosítás legfontosabb célja, hogy tisztességes kereskedelmi kultúra alakuljon ki a beszállítók és a forgalmazók között.

Stratégiai megállapodás

A Tej Világnapi rendezvényen stratégiai partnerségi megállapodást kötött a Vidékfejlesztési Minisztérium a 20 éves Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanáccsal.

A stratégiai partnerség minden eddiginél szorosabb együttműködést tesz lehetővé az ágazatot érintő jogszabályok, átfogó programok, stratégiai dokumentumok kidolgozása során. Az együttműködés alapja a Tej Terméktanács és a minisztérium közötti hatékony, kölcsönös információcseré és a rendszeres konzultáció. A megállapodás célja, hogy növekedjen a tej termékpályát érintő szabályozások mozgásteré, csökkenthetőek legyenek a szélsőséges piaci ingadozások, minimálisra szoruljon vissza a tejágazat kitettsége a nemzetközi hatásokkal szemben.

Koalíció az áfacskökkentésért

Az alapvető élelmiszerek általános forgalmi adójának jelentős, 27-ről 10 százalék alá csökkentését tűzte ki célul a „**Fórum az Alapvető Élelmiszerek Áfájának Csökkentéséért**” elnevezésű szervezet. A fórum magában egyesíti az iparág szakmai szövetségeinek és vezető gyártóinak képviselőit, beleértve a tej, hús, baromfi, sütőipar, cukor, zöldség és gyümölcs, étolaj és kávé ágazatokat.

A fórum megalakításának célja, hogy gátat vessenek az ágazatot növekvő mértékben sújtó áfa-csalások terjedésének.

Éder Tamás a kijelentette: „Elfogadhatatlan, hogy néhány cég törvénytelen tevékenysége veszélybe sodorja a teljes magyar alapvető élelmiszer-termelő ágazatot, és súlyos károkat okoz a jogszabályokat betartó szereplőknek. A fórum ezért hamarosan párbeszédet kezdeményez a hatóságokkal és olyan egyeztetett, fenntartható megoldási javaslatot tesz,

amely előnyös a költségvetés számára és egyúttal biztosítékot jelent az élelmiszeripar jövőjét tekintve.”

Első lépésként a fórum megbízást adott az Ernst & Young független adószakértőinek, hogy folytassanak le egy, az alapvető élelmiszerek teljes körére kiterjedő vizsgálatot, bemutatva úgy az állami költségvetést, mint az iparágat ért károkat, egyúttal konkrét megoldási javaslatot is téve a problémák hatékony orvoslására.

JÚLIUS

A Tej Szakmaközi Szervezet nem módosítja az alapár prognózist

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöksége úgy döntött, hogy az ez év április 1-jétől a jövő év március 31-ig tartó kvótaévre az alapár éves átlagára vonatkozó – az ez év március 29-ei közleményében nyilvánosságra hozott – kilogrammonkénti 86 forintos prognózist nem módosítja.

Lukács László, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója az MTI-nek elmondta: a szakmaközi szervezet vezető testülete nem látta indokoltnak az idei kvótaévre vonatkozó előrejelzésének módosítását. Az unió tejpiacán ugyanis ellentétes tendenciák voltak jelen az utóbbi hetekben, hónapokban. A nagy tejtermelő országok – Németország, Hollandia, Franciaország – piacán csökkentek ugyan az árak, ez a trend azonban még nem érződött az unió teljes piacán.

Ezt az ellentmondásos helyzetet tükrözte a tej azonnali (spot) ára is. Míg Olaszországban csökkenő ár volt a jellemző – ami az utóbbi hetekben megállt, illetve emelkedésnek indult -, addig a holland tejpiacon a spotár nőtt.

A szakmai testület megvizsgálva a magyar árakat is – ez most 80-83 forint között mozog literenként – úgy ítélte meg, hogy a korábbi prognózistól, a 86 forintos ártól nincs jelentős eltérés. Ezért nem indokolt a változtatás.

Az alapár a 3,6 százalékos zsírtartalmú és 3,25 százalékos fehérjetartalmú, extra minőségi kategóriába sorolt nyerstejre vonatkozik.

Földtörvény

Komoly versenyhátrányt jelenthet a mezőgazdasággal foglalkozó agrártársaságoknak az Országgyűlés előtt lévő új földtörvény azon pontja, mely szerint a cégeknek meghatározott dolgozót kellene foglalkoztatniuk a bérelt földterület arányában.

Nem szerezhetne haszonbérleti jogosultságot az a cég, amely a szerzést megelőző három év átlagában nem adott munkát megfelelő számú dolgozónak. A terület növekedésével az arányok egyre romlanak: az a cég, amely 15 főnél kevesebbet foglalkoztatott, nem bérelhetne többet 300 hektárnál, míg az 1200 hektárt bérlők esetén már 100 fő foglalkoztatását írják elő.

"A hazai tejtermelés mindenképpen az egyik nagy vesztese lehet a szóban forgó jogszabálynak" - mondta el Istvánfalvi Miklós, a Tej Terméktanács elnöke. Szerinte ennyi dolgozót egy tehenészet nem tud foglalkoztatni, és diszkriminatív, hogy ezt a kötelmet más gazdasági társaságoknak nem írja elő a jogalkotó.

AUGUSZTUS

Differenciált áfa-csökkentés

"A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége megállapítja, hogy a tejvertikumban kilátástalan helyzetet teremtett az idei aszály. A takarmánybázis hiánya, a takarmányárak beláthatatlan emelkedési folyamata, a felvásárlási árak és a tejtermelői támogatások idei csökkenésével együtt akkora jövedelemvesztést okoz, amely egy újabb válság képét vetíti előre. Az Euro-árfolyam kiszámíthatatlan változása és a tejtermékek piacán tapasztalható importnyomás a teljes ágazat ellehetetlenüléséhez vezet.

Az uniós, illetve a hazai kormányzati támogatásnak finanszírozási, valamint szabálybeli korlátai miatt tartós és érdemi változást csak a tejágazat versenyképességének javítása, a hazai piaci szereplők belföldi értékesítési lehetőségeinek bővítése jelenthet. Ennek elősegítése érdekében az Elnökség elengedhetetlenül szükségesnek tartja, az állami költségvetés szempontjait, a társadalmi igényeket és a gazdasági szereplők elvárásait szem előtt tartó, differenciált áfa-csökkentés mielőbbi meghirdetését. Javasoljuk, hogy egyes tejtermékkategóriába sorolt, az ágazat vezértermékeinek minősülő termékek általános forgalmi adója a kedvezményes, 5 %-os adósávba kerüljön átsorolásra. Kérjük a Kormányt, hogy javaslatunk részleteinek egyeztetése érdekében azonnal állítson fel egy a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium vezetőiből, valamint az ágazat neves szakértőiből álló döntés-előkészítő testületet, ami érdemi tárgyalásokat folytathat.

A Tej Terméktanács támogat minden olyan kezdeményezést, ami az alapvető élelmiszerek Áfa mértékének jelentős csökkenését célozza."

Differenciált áfa-csökkentési javaslat

Az alapvető élelmiszerek differenciált áfacskéntésének mielőbbi meghirdetését kéri a kormányzattól három - a baromfi, a vágóállat és hús, valamint a tej - terméktanács; a javaslat az előterjesztők szerint társadalmi igényeket szolgál, megfelel a gazdasági szereplők elvárásainak és összeegyeztethető az állami költségvetés szempontjaival.

A terméktanácsok közleményben emlékeztetnek: tendencia, hogy a magas áfamérték miatt elveszíti belföldi piacait a magyar élelmiszeripar és versenyképtelenné válik az alacsonyabb áfával működő országok importtermékeivel, illetve az áfaelkerülő szereplők termékeivel szemben. Ezért az alapvető élelmiszerek differenciált áfacskéntését elsősorban az egyenlőtlen versenyfeltételek kiegyenlítése érdekében érdemes megtenni úgy, hogy ne veszélyeztesse az államháztartás érdekeit.

A javaslat azért született, hogy megelőzhető legyen az élelmiszer-gazdaság szereplőinek tömeges tönkremenetele, illetve termelési színvonaluk csökkenése, és javítsák a piacra jutás feltételeit. Ennek érdekében az előterjesztők javasolják több termékkör - így többek között: 3 százalékos zsírtartalom alatti folyadék tej (2 liter alatti mennyiség), a félkemény sajt, valamint a tehéntúró - 5 százalékos kedvezményes áfakörbe sorolását 2013-tól.

Eredetvédelem a rögös túróra

A hazai tejágazat helyzetének javítására eredetvédelmet kér az Európai Uniótól a Tej Terméktanács a magyar rögös túróra, az erre vonatkozó igényt a szaktárcával történt egyeztetést követően várhatóan szeptemberben vagy októberben nyújtják be – hangsúlyozta Lukács László, a Tej Szakmaközi Szervezet és Tej Terméktanács ügyvezetője.

A terméktanács adatai szerint a hazai tejtermelés egyötödéből, mintegy 300 millió liter tejből készül túró, és ennek mintegy fele rögös túró. Lukács László hangsúlyozta: Magyarországon a

Az ügyvezető igazgató tájékoztatott, hogy támogatják az Agrármarketing Centrum által valamennyi tejtermék fogyasztására ösztönző „Utánpótlás kampányt”, de a rögzös túró népszerűsítése a termék tanács saját őszi kampányában főszerpéhez jut.

A terméktanácsok egyben jelezték azt is, hogy ha a kormány ez utóbbi kérdéskörben további elemzésekre tart igényt, szívesen állnak rendelkezésre, és várják az egyeztetési kezdeményezésekre adandó választ.

Lukács László úgy fogalmazott: a Tej Terméktanács továbbra is az 5 százalékra történő áfacsökkentést tartja előremutatónak a mostani helyzet megoldására. Ezért továbbra is kitart az eredeti javaslat mellett, azaz szorgalmazza a differenciált áfacsökkentést az alapvető élelmiszereknél, mivel a kormány nem utasította el az áfacsökkentésnek ezt a változatát, csak további hatásvizsgálatokat kértek a döntéshozók.

Fórum - Tíz százalék alatti áfakulcs

A "Fórum az alapvető élelmiszerek áfájának csökkentéséért" szakmai tömörülés az Ernst & Young tanulmánya alapján azt javasolja, hogy az alapvető élelmiszerek áfáját csökkentsék 10 százalék alá - jelentették be a szerveződés képviselői.

Éder Tamás, a Bonafarm csoport közösségi kapcsolatokért felelős igazgatója ismertette: céljuk az volt, hogy olyan, minden termékpálya számára elfogadható megoldást ajánljanak a kormánynak, amely a költségvetés helyzetét is figyelembe veszi. Ezért kérték egy független, az élelmiszeriparhoz nem kötődő cég segítségét.

Az E&Y több tanulmányt készített, ezekben felmérték az egyes ágazatok helyzetét, megállapították a csalások becsült mértékét, ezt követően összefoglaló tanulmány készült, amelyben meghatározták azokat az áfa mértékeket, amelyek mellett a költségvetési egyensúly is biztosítható. A tanácsadó cég számításai szerint a költségvetési egyensúly az alapvető élelmiszerek 10 százalékos áfája mellett teljes mértékben biztosított, de a kalkuláció óvatossága miatt 9 százalékos kulcsnál is.

Az EU-tagállamokban csak két csökkentett áfakulcs lehet; Magyarország jelenleg 5 százalékos (gyógyszerek, könyvek, távfűtés) és 18 százalékos (pékáruk, tej- és tejtermékek) kedvezményes kulcsot alkalmaz.

Szakmai konferencia - Gárdonyi

Nagy kihívást jelent a tejágazat szereplőinek a jövedelmek stabilizálása, ebben segítségükre lehet a szeptember elsejétől hatályba lépett szakmaközi szervezetekről szóló törvény is – mondta a Vidékfejlesztési Minisztérium agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkára a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács gárdonyi konferenciáján.

A Tejágazati tendenciák és kilátások címmel összehívott konferencián Feldman Zsolt a jövedelmek ingadozásának kiküszöböléséhez elengedhetetlennek nevezte a szervezettséget. Ennek eléréséhez a szakmaközi szervezetekről szóló új jogszabály is segítséget jelent. "Ez a törvény javítja a termelők alkupozícióit, de célja még a termékfejlesztések és a forgalmazás elősegítése, a piac átláthatóságának javítása, valamint az is, hogy jobb legyen az információáramlás".

Kifejtette: a tejágazat közép- és hosszú távú szabályozását megalapozni hivatott, úgynevezett "Tejcsomag" elősegíti majd az élelmiszerláncok kialakulását és ezáltal kiegyensúlyozottabb jövedelem-eloszlást tesz lehetővé. A rendezvény másik kiemelt témája a tejkvóta rendszer 2015-ös kivezetése volt. Szabó Márton agrárközgazdász előadásában rámutatott: a kvóta bevezetésének célja a tejtermelés visszaszorítása volt. Számos negatív hatása közül az egyik volt a hatékonyan termelő országok növekedésének akadályozása. Úgy vélte, lesznek olyan államok (Németország, Dánia, Hollandia), amelyek a kvóta megszűnése után növelni fogják termelésüket és a felesleg egy részének értékesítése fenyegetést jelent a magyar tejpiac számára. Hozzátette, azon országok, ahol fejlett a feldolgozás és a marketing, fenntarthatják termelési volumenüket.

Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy nem elég csak a 2015-ös váltásra összpontosítani. A legfontosabb cél a piaci pozíciók megerősítése úgy, hogy az import és az illegális termékforgalom jelentősen visszaszoruljon. Ehhez elengedhetetlen az alapvető élelmiszerek, így a tejtermékek általános forgalmi adójának 5 százalékra csökkentése.

OKTÓBER

Alapár prognózis

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2012. október 2-ai ülésén úgy döntött, hogy a 2012. április 1. napjától 2013. március 31. napjáig tartó kvótaévre az alapár éves átlagára - március 29-i Közleményében nyilvánosságra hozott - 86 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

A nyerstej felvásárlási árának kvótaév elején tapasztalt jelentős csökkenése után az árak jelenlegi mérsékelt, majd októbertől várható élénkebb ütemű növekedése megerősíti az éves átlagára vonatkozó prognózis realitását és fenntartását.

"Tej-csomag"

2012. október 3-tól a "Tej-csomag" összes rendelkezése hatályos. A jogszabály az uniós tejkvóta-rendszer 2015. évi megszűnése utáni helyzetet, illetve a tejágazat hosszú távú jövőjét kívánja rendezni. A rendeletet 2012. március 30-án tették közzé. Egyes elemei már április 2-án, mások pedig csak október 3-án léptek hatályba.

A jogszabály tartalmazza a termelők és a feldolgozók közötti írásbeli szerződésekre, illetve a termelők együttes ártárgyalásaira vonatkozó rendelkezéseket, megállapít továbbá új és egyedi szabályokat a szakmaközi szervezetek számára, meghatároz egyes, immár általuk is végezhető piaci tevékenységeket, magában foglal számos, a piac átláthatóságának fokozására irányuló intézkedést is. A jogszabályt 2020-ig kell alkalmazni.

További információ: http://ec.europa.eu/agriculture/milk/index_en.htm

Egyeztetés a tejpiac aktuális helyzetéről

Budai Gyula, a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára a tejpiac aktuális kérdéseiről egyeztetett a termelők, a feldolgozók, a nagy kereskedelmi üzletláncok, a Magyar Agrárkamara, valamint a Tej Terméktanács képviselőivel a Vidékfejlesztési Minisztériumban. A megbeszélésen a résztvevők megállapodtak abban, hogy a Magyar Agrárkamara és a Tej Terméktanács néhány héten belül javaslattervezetet dolgoz ki, amelyet az Országos Kereskedelmi Szövetség is véleményezni fog, majd ezt követően a felek újra tárgyalóasztalhoz ülnek.

Budai Gyula az egyeztetésen emlékeztetett arra, hogy az Országgyűlés megszavazta nyáron a tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló törvénymódosítást, ami pontosítja a mezőgazdasági és élelmiszeripari beszállítók és a kereskedők között a beszerzési ár alatti értékesítés szabályait. Hangsúlyozta, hogy a jogszabály módosítása sokat lendít a tejpiac korábbi problémáján, ám jelenleg a tejfeldolgozók nem tudják kielégíteni a nagy üzletláncok által igényelt tejmenyiséget. Az elmúlt időszakban ugyanis az aszály miatt 15-20 százalékkal csökkent a felvásárolható tejmenyiség.

Bizottsági tárgyalást kérnek az áfáról a terméktanácsok

A Baromfi Terméktanács, a Vágóállat és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, valamint a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács közös levélben fordult *Font Sándorhoz*, az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnökéhez, illetve *Rogán Antalhoz*, a gazdasági és informatikai bizottságának elnökéhez, kérve, hogy a soron következő bizottsági ülés napirendi pontjai közé vegyék fel az alapvető élelmiszerek áfacsökkentésének ügyét.

A terméktanácsok meghallgatást kérnek a bizottságoktól. A meghallgatásokon szeretnék kifejezni áfacsökkenési javaslatukat. Mindkét bizottsági elnökhöz írt levelükben a szakmai szervezetek jelzik: véleményük pontos kifejtésére és ismertetésére a témával kapcsolatban azért van szükség, mert szakmai és laikus körökben is sok félreértés tapasztalható a piaci folyamatok értelmezése körül.

A szóban forgó felvetésekről több egyeztetés is volt a Vidékfejlesztési Minisztérium valamint a Nemzetgazdasági Minisztérium illetékeseivel. Az egyeztetések során az NGM módszertani javaslatát elfogadva is igazolva látták, hogy az általuk képviselt álláspont helyes – írták a levélben. Jelzik egyben az is, hogy az élelmiszerágazat szereplői tovább nem tudják viselni azt az európai versenytársakhoz mért többletterhet, amit a magas áfakulcs okozta versenyhátrányból ered.

A terméktanácsok a levélben megállapítják, hogy az élelmiszerárakra nehezedő inflációs nyomás már most is egyértelműen érezhető. Meggyőződésük szerint javaslatuk elfogadása esetén jelentős előrelépés történhet a feketekezelkedelem felszámolásában, illetve a koncepció elfogadása érdemi árnövekedés-mérséklő hatású is lenne.

NOVEMBER

Földtörvény

Lehetetlenné teszi a tejtermelést a földtörvény jelenlegi tervezete – állítja a Tej Terméktanács. A szervezet több ponton is bírálta a javaslatot, de a tejtermelők szerint két ponton feltétlenül változtatni kell. Lukács László szerint a jogszabály jelenleg ismert tervezete nincs tekintettel a szarvasmarha-tenyésztés legalapvetőbb sajátosságaira.

A dokumentum 1200 hektárban határozza meg azt a legnagyobb területnagyságot, amelyet magánszemély birtokolhat. Egy ekkora szántó vagy legelő azonban csak egy közepes méretű gulyát képes eltartani, jelentős mennyiségű tejet az ilyen gazdaságok pillanatnyilag nem tudnak termelni, a tehenészetek 70 százaléka ma is ennél nagyobb földet használ takarmánytermelésre. Gondot okozhat az is, hogy a jogszabály tervezete az 1200 hektárra száz fő foglalkoztatását írja elő, ám az ekkora területen termeltethető állatlétszám maximum ezer darab lehet, ehhez pedig elég 30 ember, ennél nagyobb foglalkoztatás veszteségbe fordít minden vállalkozást – állítja a szervezet elnöke.

A megoldás szerintük az lenne, ha az állattartás takarmányigényét kiszolgáló terület nem tartozna az említett birtokhatárba. Ha a birtokmaximum-megállapítás mégis megmarad, és továbbra nem veszi figyelembe a takarmányterületek sajátosságait, azon a terméktanács szerint hibás koncepción kellene változtatni, hogy a jogszabálytervezet ezt a birtokmaximumot a közeli hozzátartozó körben határozza meg, mert ez lényegében végrehajthatatlan – teszi hozzá Lukács László, aki úgy látja: a tervezet a már meglévők mellé újabb bizonytalanságokat rak az ágazatra, ami nagyon komoly nehézségeket okozhat, ez pedig tovább ronthatja a tejtermelés eredményességét.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács állásfoglalása a földtörvény kapcsán

„A Vidékfejlesztési Minisztérium és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács között létrejött Stratégiai Partnerségi Megállapodásban foglaltak alapján, a Terméktanács Elnöksége elemezte és kiértékelte a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvénytervezet jelenleg ismert változatát, annak a tejpiaci viszonyokra gyakorolt várható hatásának tekintetében.

Az Elnökség megállapítása szerint a tervezet jelenlegi formájában tovább fokozza a piaciár-változás, a támogatási rendszer és a 2015-ös tejkvóta-kivezetés kapcsán egyébként is meglévő ágazati bizonytalanságot. Az Elnökség rögzíti, hogy a szarvasmarha-tartás technológiai feltételeiben nincs alternatív lehetősége az üzemi takarmánytermő területen megtermelt tömeg- és szálastakarmányok saját előállításának, ezért kiemelten fontos, hogy olyan törvény kerüljön elfogadásra, ami a jelenleg működő tejtermelő gazdaságok takarmányigényének kielégítését nem korlátozza.

Az Elnökség a törvénytervezet várható hatását a gyengébb tőkeellátottságú, kis- és közepes tejtermelők, illetve a magángazdaságok tekintetében különösen kedvezőtlennek tartja, ami a termelési kapacitások leépülésével járhat annak ellenére, hogy ez feltehetően nem célja a döntéshozóknak.

A bizonytalanság megszüntetése érdekében a Tej Termékτανács javasolja, hogy az Országgyűlés a tervezet olyan módosított változatát fogadja el, ami igazodik az ágazati sajátosságokhoz és egyben végrehajtható eljárásrendet határoz meg.

A Termékτανács fontosnak tartja, hogy a törvény a tejtermelő magángazdaságok és pályakezdő fiatal gazdálkodók fejlődését lehetővé tevő előírásokat tartalmazzon és ne alakuljon ki a tejtermelés feladását eredményező gazdasági környezet a törvény hatására.

A Termékτανács javasolja, hogy a birtokmaximum számításánál ne legyen figyelembe véve az állattenyésztési céllal takarmánytermő-területként hasznosított terület, valamint a birtokmaximum az egy életviteli és gazdasági közösséget alkotó egyenesági rokonok viszonylatában legyen meghatározva. A Tej Termékτανács kéri, hogy a felmerült aggályok tisztázása érdekében a Minisztérium teremtsen egyeztetési lehetőséget a törvény elfogadása előtt.”

Eredményes egyeztetés a Tej Szakmaközi Szervezet és Termékτανács és a VM között

A Tej Termékτανács szerint jelentősen közeledtek egymáshoz az álláspontok az új földtörvény-javaslatról a szaktárcánál folytatott megbeszélések során.

A szakmaközi szervezet tárgyalásról kiadott közleményében üdvözölte, hogy a törvényjavaslat alapján a jövőben kiemelten kezelik majd az állattartó gazdaságokat.

A termékτανács ugyanakkor javaslatokat fogalmazott meg a tejtermelés kiszámíthatóságára és az ezt befolyásoló bizonytalansági tényezők csökkentésére, illetve a takarmánytermő területek biztonságát szolgáló módosításokra. A szakmai szervezet kifejezetten megnyugtatónak tartja a közeli hozzátartozók használatában álló földterületek összeszámításával kapcsolatos termékτανács-i javaslat minisztériumi fogadtatását. Biztatónak ítélik azt is, hogy a takarmánytermő területek biztosításával kapcsolatos szabályozásra vonatkozó elképzeléseit ugyancsak megvitatták.

A közlemény szerint a minisztérium jelezte a termékτανácsnak, hogy a törvényjavaslat országgyűlési tárgyalása során számos módosító javaslat kerül még benyújtásra, amelyek a szakmaközi szervezet által felvetett problémákat is megnyugtatóan kezelik majd.

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényjavaslatról folytatott egyeztetésre a Vidékfejlesztési Minisztériumban és a Tej Szakmaközi Szervezet és Termékτανács között stratégiai együttműködés alapján került sor. Az egyeztetésen a szakmaközi szervezet képviselőivel Simon Attila, a tárca jogi ügyekért felelős helyettes államtitkára és munkatársai vitatták meg a tejjgazdaságot érintő kérdéseket.

DECEMBER

Dráguló fogyasztói árak

Év végén vagy a jövő év elején várhatóan megjelenik a fogyasztói tejárakban a takarmány drágulásának hatása, amely a nyers tejre és a feldolgozott tejtermékekre novemberben kötött szerződésekben már most érződik – mondta Lukács László, a Tej Terméktanács ügyvezetője.

A tejtermelők várhatóan el tudják majd érni a terméktanács által már augusztus–szeptemberben prognosztizált 15-20 százalékos áremelést a nyár végi szinthez képest. A trend egyértelmű: a következő hónapokban stabil és dinamikus áremelésre kell számítani, azt azonban nehéz megítélni, hogy meddig tart a drágulás, ez ugyanis a takarmányár mellett az esetleges uniós túlermeléstől is függ.

Az sem látható, hogy a fogyasztói árakban milyen mértékben jelenik majd meg az alapanyag drágulása és a feldolgozói értékesítési árak emelkedése, a terméktanács azonban arra számít, hogy a "legirréálisabb" árazású, 120–130 forintért kínált UHT-tejek eltűnnek a boltokból, a jellemző legalacsonyabb árszint 140–150 forint körül alakul majd, bár a drágulást az év végi ünnepi akciók kis időre enyhíthetik.

A magyar nyerstej legfőbb felvevőpiacának számító Olaszország ugyan továbbra is importra szorul, a bevitt mennyiség azonban szűkülhet a Parmalat francia kézbe kerülése után, de a kvótájukat túllépő nagy tejtermelő országok nyomott árú felesleglevezetése is ronthatja a hazai termelők helyzetét.

Lassan kúszik fölfelé a tej ára

A magas takarmányárak miatt drasztikusan emelkedő tejárakra számított mindenki: termelő, feldolgozó és a fogyasztó is, de az árak csak lassan kúsznak fölfelé.

A tej árát sokkal jobban befolyásolja a kereslet és a kínálat, mint az előállítás költsége – jelentette ki Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke. Mindig vannak hullámhegyek és hullámvölgyek: most éppen fölfelé mennek az árak, mivel az egész Unióban kevesebb a tej, nagy a kereslet. Az áremelkedési periódus idejét éljük. A drágulás mértéke azonban nem lesz drasztikus – folytatta a szervezet elnöke –, mivel a kereskedők „szinten tartják” az árakat. Nagy valószínűséggel egy 5-10 százalékos, 10-20 forintos áremelkedés jöhet, aminek az lesz a következménye, hogy eltűnnek a szuperolcsó, 150 forint alatti ultratartós, úgynevezett UHT tejek.

Budapest, 2013. január 10.